

Hotărâre nr. 10/15.04.2021

În conformitate cu prevederile art. 192, alin. (1) și art. 217 alin. (1) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, precum și prevederile art. 25 la Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului de Etică și Management Universitar - CEMU, aprobat prin OMEN nr. 4783/2017, Consiliul CEMU a adoptat hotărârea cu privire la sesizarea formulată de doamna Daniela Mitrofan, în calitate de președinte al Asociației Platforma Reset, privind potențiale abateri disciplinare ale domnului Tudorel Toader, rector al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în ședința din 15.04.2021 cu votul a 8 (opt) din cei 8 (opt) membri prezenți.

Documentele care au stat la baza hotărârii:

1. Sesizarea depusă de doamna Daniela Mitrofan, în calitate de președinte al Asociației Platforma Reset, înregistrată cu nr. CEMU – 193/17.12.2020.

Consiliul de Etică și Management Universitar a constatat următoarele:

Petenta reclamă faptul că în perioada martie – decembrie 2018, domnul Tudorel Toader, ministrul justiției la acel moment, a acordat două interviuri în biroul de rector al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași”, în ciuda faptului că era autosuspendat. În adresa trimisă CEMU, petenta apreciază faptul că acordarea unui interviu din biroul de rector al UAIC s-a realizat cu încălcarea normelor de etică academică, fiind vorba de abateri de la etica universitară. Mai exact, aceasta arată că ar fi fost încălcate următoarele prevederi ale *Codului de etică al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*:

- Art. 14 alin. (1), lit. h) – „*obținerea, pretinderea sau nerefuzarea unor avantaje necuvenite*”;
- Art. 14 alin. (1) lit. o) – „*folosirea abuzivă a calității de membru al comunității academice*”;
- Art. 14 alin. (1) lit. q) – „*folosirea numelui UAIC, a resurselor umane, financiare sau materiale în scopuri politice partizane*”.

Doamna Daniela Mitrofan s-a adresat Comisiei de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (CEU UAIC) cu privire la aceste potențiale încălcări ale prevederilor instituționale cu privire la etica universitară, printr-o adresă datată 03.02.2020. CEU UAIC s-a pronunțat cu privire la această sesizare prin Hotărârea nr. 30/29.03.2020. Reținem că în cuprinsul hotărârii se precizează în mod explicit că, „*sub aspect formal, se constată că sesizarea conține elementele necesare pentru a putea investi Comisia de Etică*”.

Totuși, CEU UAIC „*a decis, în urma analizei sesizării, cu majoritatea voturilor exprimate de cei prezenți, că se află în situație de conflict de interes care grevează abilitatea membrilor comisiei de a soluționa petiția mai sus indicată, fapt pentru care nu demarează procedura de analiză a sesizării*”. Comisia de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a invocat în acest sens art. 130 alin. (1) lit. a), care prevede stabilirea situațiilor de conflicte de interes și incompatibilități în codul de etică și deontologie profesională universitară, respectiv un paragraf pe care l-am identificat în proiectul de *Metodologie de etică și integritate în procesul de evaluare instituțională a*

---

*universităților din România*¹, document care nu a fost adoptat și nu are nicio valoare din punct de vedere juridic:

„Etica relațiilor între membrii comunității academice solicită evitarea legăturilor și pozițiilor care duc la conflicte de interes și incompatibilități de natură să afecteze judecările, evaluările obiective și acțiunile membrilor comunității și să permită: favoritismul; nepotismul; aplicarea de standarde duble în apreciere / evaluare; acte de persecuție sau de răzbunare”.

Pe de altă parte, CEU UAIC sugerează, citând *Codul de etică și deontologie profesională a personalului de cercetare-dezvoltare*, emis de CNECSDTI la data de 09.07.2019, faptul că această sesizare ar trebui soluționată prin „*transferarea sesizării la structuri instituționale similare din alte ministere, din universități*”.

Argumentarea Comisiei de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, precum și decizia luată sunt lipsite de temei juridic. O comisie de etică universitară se bucură de independență, aceasta fiind certificată de modul în care este constituită, prezentat la art. 306 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011.

„Structura și componența comisiei de etică universitară este propusă de consiliul de administrație, avizată de senatul universitar și aprobată de rector. Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiul profesional și autoritatea morală. Nu pot fi membri ai comisiei de etică universitară persoanele care ocupă vreuna dintre funcțiile: rector, prorector, decan, prodecan, director administrativ, director de departament sau de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare, microproducție.” (p.11)

Faptul că în acest caz este vorba de rectorul instituției de învățământ superior nu ar trebui să împiedice membrii comisiei de etică să se abțină de la a se pronunța, decât dacă sunt cu adevărat într-o situație de incompatibilitate prevăzută de Legea educației naționale nr. 1/2011, respectiv Codul de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Prin modul în care a fost prezentat procesul de deliberare, acest lucru nu se constată. Astfel, incompatibilitățile reprezintă situații excepționale, particulare, care sunt identificate ca atare. Incompatibilitățile sau conflictele de interes sunt prezentate în cadrul ședinței de către membrii în cauză. Acestea nu se supun la vot, acesta reprezentând o componentă subiectivă, nereglementată de legislație.

De asemenea, organisme la nivel național, precum Consiliul de Etică și Management Universitar, nu se pot exprima într-un caz în absența unui punct de vedere din partea instituției de învățământ superior, în cazul de față fiind vorba chiar de CEU UAIC, conform prevederilor art. 19 din OMEN nr. 4783/2017 privind aprobarea *Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de etică și management universitar*.

---

¹ http://pe.forhe.ro/sites/default/files/metodologie_etica_consultare.pdf

Concluzii:

Având în vedere cele menționate mai sus, Consiliul de Etică și Management Universitar hotărăște următoarele:

1. În conformitate cu art. 124 alin. (1) lit. c) din LEN 1/2011, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași este obligată de răspunderea publică să respecte politicile de echitate și etică universitară, cuprinse în Codul de etică și deontologie profesională aprobat de senatul universitar.
2. Comisia de Etică din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași are obligația de a se pronunța cu privire la sesizare depusă de doamna Daniela Mitrofan în data de 03.02.2020.
3. După cum este precizat în Hotărârea nr. 30/29.04.2020, la nivelul CEU UAIC a existat un precedent similar în care Comisia de Etică a invitat experți externi în Comisia de Analiză. Acesta a avut loc în urma Hotărârii CEMU nr. 40/25.07.2019. Prin urmare, există cadrul legal necesar în vederea îndeplinirii atribuțiilor legale ale CEU UAIC.
4. Comisia de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași va oferi un răspuns la sesizarea înaintată de doamna Daniela Mitrofan în data de 03.02.2020 în termen de 30 de zile de la data comunicării prezentei Hotărâri CEMU, conform art. 309 din Legea educației naționale nr. 1/2011.
5. Nerespectarea prezentei hotărâri constituie o încălcare a art. 124 alin. (1) lit. c) din Legea educației naționale nr. 1/2011 și va fi sancționată în conformitate cu art. 125 alin. (1) lit. a) din Legea educației naționale nr. 1/2011.

Președinte al Consiliului de Etică și Management Universitar,
Ciprian Ion Preda

Către: Consiliul de Etică și Management Universitar (CEMU)

Adresa: Strada Academiei nr. 39-41, 010013, București, România.

În atenția Domnului Președinte,

Subsemnată, Daniela Mitrofan,

și adresa de mail resetiasi@gmail.com, președinte al Asociației Platforma Reset, în temeiul capitolului III, art. 20 (alin. 1,2,3 și 4) din Ordinul Nr. 4783/2017 din 30 august 2017, vă aduc la cunoștință faptul că în data 03.02.2020 am înaintat o sesizare către Comisia de Etică a Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași cu privire la săvârșirea unei abateri disciplinare de către actualul rector, dl Tudorel Toader.

În fapt, am sesizat către Comisia de Etică a Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași și am arătat succesiunea faptelor, precum și articolele considerate încălcate din Codul de Etică de către actualul rector.

Astfel că, în data de 16 martie 2018 (a se vedea proba C5 și V5) și, ulterior, în decembrie 2018 (a se vedea proba C6), rectorul autosuspendat Tudorel Toader a acordat, din poziția de ministru al Justiției, două interviuri din biroul de rector al Universității „Al. I. Cuza” Iași.

În condițiile în care dl ministru Tudorel Toader se auto-suspendase din funcția de rector, am considerat că acordarea unui interviu din biroul de rector al Universității s-a realizat cu încălcarea normelor de etică academică.

Conform Codului de etică al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, abaterea de la etica universitară poate fi încadrată la articolele următoare:

- Art. 14 alin. (1), litera (h): *obținerea, pretinderea sau nerefuzarea unor avantaje necuvenite;*

Dl Tudorel Toader s-a bucurat de avantajul nepatrimonial al utilizării spațiilor UAIC pentru a primi invitații în calitatea de ministru, deși era rector autosuspendat, neavând dreptul de a utiliza spațiile UAIC ca și cum ar fi fost rector în exercițiul funcției;

- Art. 14 alin. (1), litera (o): *folosirea abuzivă a calității de membru al comunității academice;*

În mai multe interviuri și/sau apariții publice, dl ministru Tudorel Toader a amintit în repetate rânduri de statutul său de cadru didactic, fost decan și rector autosuspendat pentru a-și justifica o poziție de autoritate academică în fața publicului și a susținătorilor politici și prin intermediul căreia să acrediteze validitatea și justețea politicilor publice pe care le-a propus în calitate de Ministru al Justiției;

- Art. 14 alin. (1), litera (q): *folosirea numelui UAIC, a resurselor umane, financiare sau materiale în scopuri politice partizane;*

De asemenea, deși s-a declarat ministru tehnocrat într-un guvern politic, iar în unele declarații afirmă că nu a participat la ședințe de partid (a se vedea probele C1 și V1), se contrazice într-un interviu acordat din biroul de rector, în care declară că a fost invitat și a participat la unele ședințe de partid (Cex-uri) (a se vedea probele C2 și V2). Declarațiile sale contradictorii duc în zona creșterii de confuzie, iar prin recunoașterea faptului că a participat la ședințe ale unui partid politic se confirmă „scopurile politice partizane”, urmărite prin folosirea „numelui UAIC, a resurselor umane, financiare”

sau materiale". Prin folosirea spațiilor UAIC pentru acordarea unui interviu în care se discută aspecte legate de o activitate politică intens contestată de magistrați, de mediul academic, de societatea civilă, de studenți și foști absolvenți (semnatari ai unei petiții), imaginea negativă astfel construită de dl Toader poate fi asociată cu Universitatea Alexandru Ioan Cuza și se poate crea falsă impresie că în fruntea celei mai vechi universități din România se află o persoană asociată unui partid politic.

Răspunsul Comisiei de Etică se constituie în Hotărârea nr. 30 din 29.04.2020 unde se invocă conflictul de interes din Codul de etică și deontologie profesională a personalului de cercetare-dezvoltare (Cod de etică - CoNaEtic) și anume: capitolul 3, articolul 3 alin 3.3.4. *Comisiile universitare de etică sau consiliile academice la nivel ministerial (CNATDCU, CNECSDTI, CEMU, etc.) care ajung să evaluateze suspiciuni de fraudă intelectuală (contrafacere de date, manipulare de date, plagiat) pentru persoane aflate, direct sau indirect, în funcții de supraordonare (rector, prorector, ministru de resort, ministru secretar de stat, prim-ministru, lider de partid politic care numește miniștri, etc.) trebuie să evite situațiile de conflict de interes prin proceduri legale adecvate (transferarea sesizării la structuri instituționale similare din alte ministeriale, din universități etc.).*

Ca urmare, Comisia de Etică a decis în urma analizei sesizării, să nu demareze procedura de analiză a sesizării, iar până la acest moment această problemă nu a fost rezolvată și nici nu a fost constituită o altă comisie formată din **experti externi** care să analizeze faptele sesizate.

În consecință, am adresat 10 luni mai târziu, la 30 noiembrie 2020, către UAIC și o cerere 544/2001 de acces la informații de interes public (a se vedea atașat), în care am solicitat informații despre demersurile de a constitui o **comisie externă** care să se pronunțe asupra faptelor sesizate. Răspunsul Comisiei a fost că **nu** a luat în calcul nici constituirea unei comisii externe și nici nu a identificat alte soluții pentru a rezolva această speță.

În concluzie, Comisia de Etică a UAIC a recunoscut încălcarea art. 1 alin. (1) lit. h), o) și q) din Codul de Etică al UAIC, dar nu a investigat mai departe speța, invocând un posibil conflict de interes în analiza speței. La adăpostul acestui conflict de interes, UAIC nici nu a căutat soluții în sensul transferării sesizării către alte structuri instituționale.

Prin urmare, vă rugăm să constați încălcarea art. 1 alin. (1) lit. h), o) și q) din Codul de Etică al UAIC, a Capitolului 3, art. 3 alin. 3.3.4 din Codul de Etică și deontologie profesională a personalului de Cercetare-Dezvoltare, precum și a art. 124-125 din Legea Educației 1/2011, și să luați măsurile necesare.

Anexăm:

1. Sesizarea către Comisia de Etică a Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași
2. Hotărârea Comisiei de Etică nr. 30 din 29.04.2020
3. Cerere Reset 544/2001 adresată către UAIC
4. Răspuns UAIC LA CEREREA 544/2001 către Reset.
5. Capturi imagini
6. Video – interviuri

Data

15.12.2020

Semnătura

UNIVERSITATEA "ALEXANDRU IOAN CUZA" DIN IAŞI
RECTORATUL
COMISIA DE ETICĂ

A UNIVERSITĂȚII "ALEXANDRU IOAN CUZA" DIN IAȘI

Hotărârea nr. 30 din 29. 04. 2020

Comisia de Etică a Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, întrunită în ședință la data de 29 aprilie 2020,

având în vedere sesizarea înregistrată sub nr. 4152 din data de 04.03.2020,

în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (5) din *Codul de Etică al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, a luat în discuție validarea sesizării primite prin raportare la conținutul formal obligatoriu al unei sesizări (art. 30 alin. 1 și 2 din Codul de Etică).

Prin prisma acestor prevederi, Comisia de Etică constată că sesizarea este adresată în scris, cuprinde datele de identificare ale persoanei ce face sesizarea, respectiv datele de identificare ale persoanelor împotriva cărora se îndreaptă sesizarea, că aceasta conține descrierea conduitelor apreciate de autor ca fiind încălcarea normelor de etică universitară.

Prin urmare, sub aspect formal, se constată că sesizarea conține elementele necesare pentru a putea investi Comisia de Etică.

Sub aspectul obiectului petiției, membrii Comisiei apreciază că în procedura validării sesizării (procedură prealabilă declanșării cercetărilor - conform prevederilor art. 30 alin. (5) din Codul de Etică al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași) aceasta este datoare a-și verifică propria competență în analiza chestiunilor sesizate și constată că se află în situație de conflict de interese care grevează activitatea membrilor Comisiei de a judeca faptele reclamate.

Tinând cont de practica Comisiei de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași în trecutul recent, situația conflictului de interes care grevează aplicarea asupra fondului sesizării care privesc conducătorul instituției, Rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a fost prezentă și într-un caz anterior în care Rectorul a fost menționat în calitate de îndrumător al unui doctorand care a obținut titlul de doctor în Drept cu o lucrare suspionată de plagiat: „*Activitatea Comisiei de Etică s-a derulat în contextul unui potențial conflict de interese datorată calității de Rector al UAIC a conducătorului tezei supusă analizei (chiar în contextul în care Rectorul UAIC a fost temporar auto-suspendat din funcție, îndeplinind funcția de Mlnistru al Justiției). Au fost dificultăți în a obține acceptul unor experți (initial din cadrul Școlii Doctorale a Facultății de Drept a UAIC, apoi de la trei dintre universitățile din Consorțiul Universitară (UB, UVT și UBB – primind o singură nominalizare). Urmare a acestor impiedimente, Comisia de Etică a ajuns la concluzia că este în imposibilitate de a formula un punct de vedere (comunicând acest aspect prin IOSUD către CNATDCU), ulterior, urmare a hotărârii CEMU nr. 40 din 25 iulie 2019, Comisia de Etică a extins criteriilor*

de invitatare a unor membri în Comisia de Analiză și la experți din afară domeniului de doctorat în care a fost susținută teza, inclusiv experți CNATDCU din întreaga universitate, în luna august 2019. (Comisia de Etică a UAIC, Hotărârea nr. 25 din 30.08.2019, pp. 2-3).

Astfel, Legea nr. 1 din 2011 a educației naționale dispune ca în Codul de etică și deontologie profesională universitară să fie incluse, în mod obligatoriu: a) stabilirea situațiilor de conflicte de interes și incompatibilități

„Etica relațiilor între membrii comunității academice solicită evitarea legăturilor și pozițiilor care duc la conflicte de interes și incompatibilități de natură să afecteze judecățile, evaluările obiective și acțiunile membrilor comunității și să permită: favoritismul; nepotismul; aplicarea de standarde duble în apreciere / evaluare; acte de persecuție sau de răzbunare” (p. 11)

De asemenea, în documentul emis de CNECSDTI la 9 iulie 2019, *Codul de etică și deontologie profesională a personalului de cercetare-dezvoltare, se indică următoarele: „Comisiile universitare de etică sau consiliile academice la nivel ministerial (CNATDCU, CNECSDTI, CEMU, etc.) care ajung să evalueze suspiciuni de fraudă intelectuală (contrafacere de date, manipulare de date, plagiat) pentru persoane aflate, direct sau indirect, în funcții de supraordonare (rector, prorector, ministru de resort, ministru secretar de stat, prim-ministru, lider de partid politic care numește miniștri, etc.) trebuie să evite situațiile de conflict de interes prin proceduri legale adecvate (transferarea sesizării la structuri instituționale similare din alte minister, din universități etc.)”*

Ca urmare, Comisia de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a decis, în urma analizei sesizării, cu majoritatea voturilor exprimate de cei prezenți, că se află în situație de conflict de interes care grevează abilitatea membrilor comisiei de a soluționa petiția mai sus indicată, fapt pentru care nu demarează procedura de analiză a sesizării.

Prezenta hotărâre se va comunica persoanei care a făcut sesizarea.

Conf. univ. dr. Ovidiu Gavrilovici

Președintele Comisiei de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Conform cu originalul